

KIILI LEHT

KIILI VALLA AJALEHT / WWW.KIILIVALD.EE

NR 1 (2380)

“Soovin inimestega mõistlikult probleeme lahendada.”

| Mikk Pihu

Jaanuar 2017

Kaks küla lõunas, kus lapsed kasvavad koos

Noored pered tõid küladesse uue hingamise ja seltsielu.

☉ Kiili valla lõunakülad Kurevere ja Arusta asuvad üsna lähestikku. Tegelikult on nad ikka päris koos. Nii koos, et isegi kohalikel on mõnikord keeruline selgitada, kus see piir kahe küla vahel jookseb. Need kaks kohta on nüüdseks lausa nii kokku kasvanud, et elanikel endil pole enam vahet, kumb on kumb. Piir lõikab kuskilt teede ja majade vahelt, inimesed seda ei näe ja elavad kui ühe küla elanikud.

“Meil on väga tore oma kogukond, kaks küla on omavahel põimunud. Kui ma vaatan oma aknast välja, siis näen kahte maja – üks on Kurevere küla maja, teine Arusta maja. Piir on hästi naljakalt tõmmatud,” räägib Helen Käänik, kelle maja asub Kureveres.

“Piir jookseb sinka-vonka põllu pealt kahe küla vahel,” ütleb põline Arusta elanik Viive Loige.

“Üks vanem olija rääkis, et tema ajal on 25 aastaga küla piir muutunud kolm korda. Ütles, et on elanud selle aja jooksul kolmes külas,” muigab Helen.

Algul kartis pimedust

Helen kolis perega Kureverre üheksa aastat tagasi. Perre oli sündimas laps ning koos abikaasaga otsiti rahulikku elukohta, mis poleks Tallinnast väga kaugel. Kurevere sobis kui rusikas silmaauku. Vähemalt tundus nii.

“Kolisime siia, kui poeg oli sündinud, ja siis ma tundsin, et olen keset pimedat metsa üksinda,” meenutab Helen esimesi kuid. “Igal hommikul, kui mees läks tööle, pakkisin tite auto peale ja sõitsin ema juurde Nõmmele.”

See hirm läks üsna kiirelt üle ning Helen hakkas pimeduse asemel tähele panema kohaliku elu võlu. Põlisele linnaelanikule hakkas meeldima vaikus, metsloomad hoovi peal... “Kõik tundus mõnusalt eksootiline ja sai nii enda omaks, et ei tahtnud enam üldse linna poole,” räägib naine.

Nüüdseks on olukord üheksa aasta tagusega võrreldes lausa 180-kraadise pöörde teinud – Helen tunnistab, et ei saa linnas enam üldse käia. Kõik see, mis enne oli igapäevane ja meeldiv – liiklus, poesagin – on nüüd väga häiriv. “Teen oma šoppingud linnas ühel päeval ära, et ei peaks rohkem sinna nägu näitama,” räägib Helen,

Viive Loige (vasakul) on põline Arusta küla elanik, Helen Käänik on elanud 9 aastat Kurevere külas. Nüüd on kahe küla elanikud nii kokku kasvanud, et mingit piiri ei arvesta ega pane tähele enam keegi.

kes töötab Tallinnas õpetajana. Kohanemisele on kaasa aidanud ka uued elanikud. Kui pere Kureverre kolis, ei paistnud aknast midagi, ainult tume vaikus. Nüüd on aknasse paistvad valgustäpid olemas, ja hirm, et kedagi lähedal pole, on kadunud. Asendunud kodutunde ja teadmise, et kui miskit vaja, saab alati abi.

Küla, või külad, kuidas keegi soovib, on kokku kasvanud üheks kogukonnaks, kus jagatakse muresid ja rõõme ning – jah, tööpoolest – kasvatatakse koos ka lapsi. “Nende tugi, kes siia kolinud ja kellega oleme sõbraks saanud, on kogu aeg olemas. Kogu küla kasvatab koos lapsi. Pole muret, et kuhu lapsi viia, kui on vaja,” räägib Helen.

“Ajad on ka muutunud. Tulid noored pered ja tunnend end ise ka nooremana.”

Omaette seltskond on tekkinud kahe küla naistest, kes suhtlevad omavahel tihedalt. “Lastel on tore, kui on mänguseltsilisi; naistel ka, kellega lobiseda, kokku saada, muljeid vahetada. Aga me oskame üksteisele privaatsust pakkuda – maal

elades on nii palju tegemist, et ei saagi olla kellelgi kogu aeg selja peal,” ütleb Helen.

Inimesi tuli tagasi

Erinevalt Helenist on Viive elanud oma kodukülas terve elu. Siin on ta sündinud ja üles kasvanud. Mõtet, et võiks ära minna suurde linna, pole tal kunagi olnud. Isegi siis, kui vabariigi taastekides nii mõnigi põline elanik siit ilmast lahkus ja küla jäi tühjemaks. “Kolm maja jäi tühjaks,” meenutab Viive. “Nendest on nüüd vaid üks endiselt tühi. 25 aasta jooksul on inimesed kuigipalju tagasi tulnud.” Tagasi tuli näiteks ka Viive vend, kes ehitas lapsepõlvkodu lähedale uue maja.

Uued elanikud põliste tüli ei tee. Vastupidi, see on tore, leiab Viive, sest noored pered annavad kohale uue hingamise. “Ellu on tulnud rohkem suhtlemist,” ütleb ta. “Ajad on ka muutunud. Tulid noored pered ja tunnend end ise ka nooremana.”

Viive on noorematele ka kohe ajaloo kohta rääkinud ühteist. Rohkem on kohe lugudega kursis Paekna elanik Salme Väljataga, kes on paiga ajaloost lahkelt uutele elanikele rääki-

nud. “Kui ma lapsekäruga ringi käisin ja temaga kohtusin, siis ta pajatas mulle pikalt-laialt. Mul oli pärast seda palju huvitavam ringi käia ja vaadata neid mälestusmärke,” räägib Helen.

Maal näed aastaaegu

Viivega tutvus Helen tolle abikaasa kaudu, kes tuli noorperele aia ehitamiseks põllukive pakkuma. “Siis sain teada, et nende käest saab mune osta. Munade järel käies sain tuttavaks Viivega, saime jutusoonele. Selgus, et poole kilomeetri kaugusel elavad veel ühed noored naabrid, kel on minu laste ealised lapsed, hakkasime nendega suhtlema,” meenutab Helen.

Ja nii lumepall veerema hakkaski. Ühe pere kaudu saadi tuttavaks järgmistega, korraldati kohtumisõhtuid ja nüüd käiakse üksteisel juba regulaarselt külas. Eriti naisterahvad, sest mehed on ju asisemad. Tulevad siis külla, kui mõnda tööriista vaja või nii. Naised aga käivad koos kepikõndi tegemas, jalgrattastega sõitmas, seenel (“Siin on nii palju seeni,” kinnitavad mõlemad naised). “Nüüd on rohkem seltsielu, nii kisume end töö juurest eemale,” muigab He-

len, kes linnas korteris elades ei tundnud oma naabritki. Miski maagia paneb maal aga inimestega rohkem suhtlema.

Helen näeb muudki enda ümber, mida linnainimesena tähele ei pannud. “Siin elades tuleb välja, kui palju me sõltume aastaegade rütmist. Pimedal ja talvisel ajal oled rohkem omas koopas. Suvel, kevadel, kui õhtud pikad, jõuad rohkem jalutada ühe ja teise naabri juurde,” ütleb ta. “Ja siin on rohkem aega kui linnas. Siin jäävad kõrvalised tegevused ära, leiad aega oma kodu ja pere jaoks, enda jaoks.”

Eks igal idüllil on oma varjupool – näiteks ei sobi keskustest kaugemal elades alati bussiajad, teed ei saa pärast suuremat sadu nii kiiresti korda – kuid selleski on Helen õppinud toredat leidma. Viive ei pane taolisi asju tähele, tema jaoks on kõik loomulik, näiteks seegi, kui elekter ja vesi ära on. “Mina tundsin sellistest asjadest isegi rõõmu,” tunnistab Helen. “See oli omaette maaromantika – tuisune ilm, vool on ära, panid mängima patareidega raadio, võtsid terrassi pealt lund, panid pliidile, et kohvivett saada.” | Marko Tooming

☉ TEAVE

KAASAVA EELARVE HÄÄLETUSE TULEMUSED

1. Päikesepaneeliga valgustus ja Piisoo bussipeatuse valgustus – 135 häält
2. Nabala jaanituleplatsi elektrivarustus – 93 häält
3. Skatepargi renoveerimine – 17 häält
4. Lasteaia tänava läbimurre Karja tänavale – 9 häält
5. Elektriautode kiirlaadimispunkt – 0 häält

Kaasava eelarve hääletuse võitis bussipeatuste valgustamine

☉ 1.–15. jaanuarini said kõik vähemalt 16-aastased Kiili valla elanikud hääletada valla kodulehel ideede poolt, kuidas võiks kasutada kõige paremini 15 000 eurot, mille vallavolikogu eraldas kaasava eelarve tarbeks.

Ideid esitati vallaelanike poolt kokku viis, millest hääletusel leidis enim toetajaid, ja seda üsna veenva ülekaaluga, bussipeatuste päikesepaneelidega valgustus ja Piisoo bussipeatuse valgustus. See idee kogus 135 häält.

Teisele kohale jäi Nabala jaanituleplatsi elektriga varustamine, mis kogus 93 häält. Kolmanda koha sai hääletusel skatepargi renoveerimise idee, mis kogus juba märkimisväärselt vähem, 17 häält. Ideena käidi välja veel Lasteaia tänava läbimurre Karja tänavale ja elektriautode kiirlaadimispunkt.

Sedeli hääletas vallamajas infosekretäri juures neli inimest, ülejäänud tegid seda e-hääletusena. Kehtetud olid kolm häält – hääletajad olid alla 16 aasta vanused.

Lähtuvalt hääletustulemustest läheb vallavalitsus edasi võitjaks tulnud bussipeatuste valgustamise ettepanekuga. Prognoositavalt saab 15 000 euro eest soetada kuni kümme valgustuspunkti koos paigaldusega. | Kiili Leht

Kiili vallaharva X sportmängud alustavad

☉ Esimesed alad (korvpalli täp- susvisked ja sõudeergomeetri tõmbamise teatevõistlus) toimuvad 12. veebruaril Kiili Gümnaasiumi spordihallis.

Täpsem info Kiili valla kodulehel – ürituste rea all – või aadressil kaup.kytt@kiilivarahadus.ee või tel 5344 5009 – Kau- po Kütt.

Sõpruskonnad, firmad, ettevõtted – olete oodatud! | Kaupo Kütt

Oskuste aastal on fookuses kutseoskused

☉ Kutseoskuste, meisterlikkuse ja elukestva õppe väärtustamiseks Eesti ühiskonnas tähistatakse 2017. aastat kui oskuste aastat ning nii Harjumaal kui mujal Eestis toimub palju kutseharidusega seotud tegevusi.

Tallinnas asuvad kutsekoolid pakuvad võimalust elada kaasa erinevatele kutsemeistri- võistlustele. Tallinna Ehituskoolis toimub juba jaanuari teises pooles ehituseriala õppurite mõõduvõtt KelluSkills ning veebruari alguses pakuvad põnevat kaasaelamist Tallinna Teeninduskooli kolmandad koolisisesed meistrivõistlused kõikide valdkondade õpilastele. TTÜ Mektory Tehnoloogiakool ja Swedbank korraldavad koos kõigi kooliastmete ja ka kutsekooli õpilastele mõeldud äriideede konkursi Bright Minds, mille auhinnafond on 9000 eurot.

Paljud üritused on üle-eestilised. Nii korraldab Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit koostöös haridus- ja teadusministeeriumi ning Tagasi Kooli projektiga märtsis üle Eesti 100 koolitundi. Riigimetsa Majandamise Keskus korraldab aprillis veebipõhise metsaviktoriini. Mai alguses toimub Tallinnas erinevaid erialasid koondav üleriigiline kutsemeistrivõistlus Noor Meister, mis tutvustab kutseõppealasid ning annab võimaluse noortele oma oskuste võrdlemiseks.

Oskuste aasta eesmärgiks on julgustada ja innustada nii noori kui täiskasvanuid kutseõppes õppima ja praktilisi erialasid omandama. Tõstame ausse oskused, mis aitavad kiirelt muutavas maailmas kohaneda ja oma tööd edukalt teha.

Viimasel ajal kostab aina kas-

vavat nurinat selle kohta, et Eesti ettevõtete ja majanduse arengu peamiseks takistuseks on oskustöötajate puudus. See- ga on noortel igati põhjust vaadata meie kutsekoolide poole, sest neist saab hariduse ja ameti, mis ei jäta tööturul hätta. Sel aastal valmivad kutsekoolidel ka virtuaalsed tutvustustuurid, mis annavad veebis ülevaate koolis pakutavast.

Eestil on tarvis kõrgema kvalifikatsiooniga töötajaid, kellel on laiapõhjaline erialane baasharidus, mille pinnal saab nutikalt spetsialiseeruda. On selge, et tulevikus väheneb töötajate vajadus madalama lisandväärtusega sektorites, nagu kaubandus või rõivatööstus, ning suureneb kõrgema lisandväärtusega sektorites, nagu näiteks elektroonika, masinatööstus ja puidutöötlemine.

Ekkki paljusid tänaseid töid hakkavad tulevikus tegema masinad ja paljudel töökohtadel hakkavad töötama robotid, peab keegi need infotehnoloogiliselt keerulised masinad ja robotid välja mõtlema, valmistama, seadistama ja hooldama. Selleks on vaja väljaõppinud meistreid, kes seda oskavad. Nende töö eeldab väga häid IT-teadmisi, sest tänaseid masinaid juhivad arvutid, mille peavad programmeerima inimesed.

Oskuste aasta eesmärgiks on julgustada ja innustada nii noori kui täiskasvanuid kutseõppes õppima ja praktilisi erialasid omandama.

Täpsemat ülevaadet oskuste aasta sündmustest saab vaadata veebilehel www.oskusteaasta.ee. Kalender täieneb üritustega pidevalt. | **Kristel Möistus**, oskuste aasta projektijuht, SA Inno- ve

Teedest, tänavatest ja teehooldusest

Aimur Liiva, vallavanem

☉ Teede olukord on elaniku jaoks üks olulisemaid teemasid ning olenevalt aastaajast tekitavad probleeme ja pahameelt nii lumi, tolmu kui teeaugud. Olukord, millega on vaja tegeleda, varieerub Kangru aleviku kõnniteedega tänavatest kuni soisele pinnasele rajatud kruusateedeni, nagu nt Metsanurga tee või Nabala-Patika tee. Iga aastaga saab siiski olukord natuke paremaks, mõni tee täiendava kruusakihi, tänav pinnatud katte või ka asfaldi. Omaette tegevus on ajaga kõrgeks kasvunud teepenarde eemaldamine kruusateedel ja täiendavate kraavide ning nõvade rajamine, et vesi tee pealt ära valgus, samuti uute või täiendavate teetruupide panek ja teeäärsed võrsatööd. Vallaeelarves jagunebki teedele minev raha kaheks: teehoiutöödeks ning ehitus- ja rekonstrueerimistöödeks.

Alati tahaks loomulikult teha rohkem, aga saame täpselt nii palju, kui on eelarvelised võimalused. Lumevaene ja sellest tulenevalt väiksemate kuludega talv võimaldab pisut mahukamaid suvisi töid ja vastupidi. Väga vihmane aasta jällegi tekitab olukorra, kus teede hõõeldamise peale kulub rohkem kui planeeritud. Aasta-aastalt on võimalused siiski pisut suuremad ja pilt muutub järjest paremaks.

Kruusateed

Kehvemas seisus kohtadele toimub tänavugi kruusa pealevedu nagu tavaliselt ja proovime jõuda järjest rohkem ka kõrvalteedele. Kruusateede olukord on väga tugevas sõltuvuses ilmastikust ning äärmiselt oluline on hõõveldamiseks õige hetke tabamine, st teenusepakkuja peab olema valmis koheselt välja sõitma, viimasel ajal on see enamasti õnnestunud. Esineb kahjuks ka olukordi, kus ei olegi midagi võimalik ette võtta, nt kevadise teedelagunemise aeg, kui muldkeha on veel külmunud ja tee pealmine osa sulab.

Pikemas perspektiivis on kindlasti vaja viia kõik suurema liiklustihedusega kruusateed mustkatte alla, mis on rahaliselt loomulikult ülisuur väljakutse, kuna reeglina ei vasta nende muldkeha nõuetele, külmakergete vältimiseks on vajalik teha savistes kohtades väljakaevet jne.

Pindamine ja asfalteerimine

Topeltpindamine (mustkate) on

sel aastal plaanis Luige alevikus Kaasiku tänaval ja kui võimalik, siis samas piirkonnas mõnel väiksemal tänavalõigul veel. Sama töö seisab ees Paekna-Kasaru tee kõige sõidetavamas osas alates Paeknast kuni Põlde-Spari tee ristmikuni ning võimalusel ka Kurna teel seni valminud osast kuni Uuemaa teeni.

Sarnaselt eelmistele aastatele on kavas investeerida Rätsepa asumis teede asfalteerimisse, täpsed lõigud tuleb otsustada koos kohaliku MTÜ-ga, kellele teed kuuluvad. Kiili alevis on vaja teha samuti teatud töid, lähendamist vajab sadevete äravool Pargi ja Lasteaia tn ristmikul, jalakäijate turvalisem liikumine Lasteaia suure ja väikese maja vahelisel alal ning Kiili KVH laiendab oluliselt alevi sadevete kanalisatsiooni toimetamisala. Seoses uute korteremajade lisandumisega on kavas üle vaadata kogu alevi lääneosa liikluskorraldus, selleks tellitakse spetsialistidelt analüüs. Kiili alevi keskosa detailplaneeringujärgsed suured läbimurded ja muud põhjalikud ümberkorraldused peavad paraku veel ootama oma aega ja raha, sest mujal vallas pigistab king oluliselt valusamalt.

Siinkohal täname veelkord elanikke, kes on teede ja tänavate olukorra parandamisel oma õla alla pannud. Eelmisel aastal oli päris mitu projekti, kus inimeste ja vallavalitsuse koostöös tehti midagi suurt ja olulist ära. Nimetama peab kindlasti Rätsepa Infrat, Kõivu ja Padi tänavaelanikke ning seoses tänava valgustusega ka Väljamäe põik rahvast. Opmanni tee sai mustkatte asemel kallima asfaltkatte tänu Omakodumaja ASi lisapanusele. Kümmeaastat tagasi oli oma aega oodanud Kaljula piirkonnas viis asfaldi, ÜVK ja tänavavalgustuse rajamise tööd lõpuni uus arendaja Kaljula Arenduse OÜ.

Kergliiklusteed

Kergliiklusteede osas on käesoleval aastal plaanis kaks lõiku Viljandi mnt ääres – Kangru alevikust kuni Luige alevikuni ja Luige aleviku siseselt kuni Tallinna ringteeni ehk hetkel veel puuduolev osa. Kergliiklusteede ehitus on võimalik euroraha kaasabil, mis katab ca 80% investeeringust ja see toimub EAS-i “Linnapiirkonna meetme” raames. Sama puudutab ka lõiku Kiili alevis Sausti tee ääres kuni Reinu tänavani ning Rätsepa asumis sisest kergliiklusteed. Ehitustegevus viidatud Kiili alevi lõigul eeldab veel ka eelnevat maaküsimuste lahen-

damist, läbirääkimised käivad ning loodame selles osas positiivset lahendust.

Tööd riigimaanteedel

Maanteeameti poolt telliti 2016. aastal Vaela külas Miku ja Oti bussipeatuste ohutustamise projekt, mis näeb ette ohutusaarte rajamist ning Kurna ristmiku valgustuse pikendamist kuni Miku peatuseni. Reaalse ehitamiseni on lubatud jõuda käesoleval aastal. Kiili vallavalitsus on võtnud sellega seoses kohustuse tagada vajalik elektriliitumine ning hilisem valgustuse püsikulude katmine. Seda, kas palju nurinat tekitanud piirkiri 50 km/h antud lõigul jääb ka pärast ohutusaarte valmimist kehtima või tõstetakse tagasi 70 km/h peale, otsustavad maanteeameti liiklusohutuse spetsialistid.

Kiili valla kaasava eelarve raames võitis konkursi bussipeatuste päikesepaneelidega valgustamise ettepanek, mis võimaldab investeerida antud projekti 15 000 eurot ning esialgne plaan on kindlasti tegeleda Lähse ristmiku ning linna-suunaliste bussipeatuste valgustamisega nii Lähstes, Paalis kui Piissool, samuti koolibussi ristmikel asuvate peatuspaikadega Sõmerus, Kureveres ja Arustas.

Talvine teehoole

Iga valla- või linnavalitsuse ees seisvatest väljakutsestest on talvine teede ja tänavate hooldus üks keerulisemaid ning olukorda, kus absoluutselt kõik elanikud oleksid selle kvaliteediga rahul, ei ole veel õnnestunud kusaagi saavutada. Ootused on alati suuremad ja seda nii kohalikele omavalitsusele, kes hooldab vallateid ja lepingutega hõlmatud erateid kui ka maanteeametile, kelle ülesanne on valda läbivate riigimaanteed hoolduda. Antud teemal on väga palju kirjutatud ja maanteeamet on koostanud põhjaliku ülevaate

sellest, mis asjad on seisunditase- semed – www.mnt.ee/et/tee/teehoole/talvine-teehoole. Uut on lisada nii palju, et alates sellest hooajast on mitmel pool ja sh ka Kiili vallas osade riigiteede lõikude seisunditaset kahjuks alandatud. Lähtuvalt tehtud otsusest käib lumesahk nüüd harvemini Nabala-Tõdva lõigul ning Vaela küla sisesel n-õ vana lõigul Opmanni teest kuni Kiili Betooini. Nabala-Tõdva seisunditase alandamine seisundilt 2 seisundile 1 on kahtlemata suur probleem, kuna sedasama marsruuti pidi liigub ka buss nr 116. Kui on rasked teeolud lume või libeduse tõttu, siis on graafikust mahajäämine paratamatu ning loomulikult mõjutab kehvem seisunditase ka koolibussi ning isiklike autosid kasutavaid vallaelanikke. Seisunditase nr 1 tähendab seda, et lumesahk võib tulla 24 tundi pärast lumesaju lakkamist (enamasti jõuab siiski varem), lumesahki kriitiline paksus tohib sulalume korral olla 5 cm ja koheva lume korral 10 cm ning lubatud aeg nõutava haardeteguri tagamiseks on 12 tundi. Käesolev aasta on olnud seni küll lumevaene, aga see ei pruugi nii jääda, rääkimata järgmistest aastatest.

Teede hooldustöid puudutavatele küsimustele vastab Kiili vallavalitsuse ehitusjärelevalve spetsialist Kadre Rumm, tel 504 6443 või e-post kadre.rumm@kiilivald.ee.

Riigiteede hooldustööde ja ehitustööde kohta saab infot Maanteeinfokeskuse telefonil 1510. Riigiteed on Kiili vallas Tallinna ringtee koos selle juurde kuuluvate viaduktidega, Tallinna-Rapla-Türi mnt, Kangru tee, Kurna-Tuhala tee, Lähse-Paekna tee, Tõdva-Nabala tee ning Sausti-Kiili tee. Lisaks Kaare tn osa Luigel alates jalakäijate viaduktist kuni Sausi-Kiili teeni ning Vaela külas asuvad Öövahi tee ja Tiiluvälja tee.

Mikk Pihu – Kiili ja Saku valla uus piirkonnapolitseinik

Rõuge vallast pärit noormees lahendab nüüd Harjumaa probleeme.

☉ Alates 2. jaanuarist on Lääne-Harju konstaablijaoskonna Kiili ja Saku valla piirkonnapolitseinik Mikk Pihu. Tema tööruumid on Kiilis vallavalitsuse majas Nabala tee 2a, kus Pihu töötab koos noorsoopolitseinik Kätlin Murrega.

Piirkonnapolitseiniku tööpäev kestab hommikul kaheksast õhtul poole viieni, nõnda esmaspäevast reedeni. “Vahel tuleb välja minna ka öösiti, osaleda politsei reidides ja patrullides,” selgitab Pihu.

Tööülesanneteks on avalduste vastuvõtmine, informatsiooni edastamine, koostööpartnerite kaasamine ja koostöö nendega, vajadusel väärteo- ja kriminaalasjade algatamine, perevägivalla juhtumite järelkontroll, relvakontrollid, valla ümarlaudadel ja projektides osalemine, kodanike vastuvõtt.

“Meil on väga aktiivsed abipolitseinikud, kes käivad iseisvas patrullis.”

Murre tegeleb laste ja kuni 20-aastaste noorukitega, Pihu vanemate inimestega, kuid vajadusel vahetavad nad rollid.

“Meil on väga aktiivsed abipolitseinikud, kes käivad iseisvas patrullis. Näiteks reede õhtuti, kui meie Mikuga ei ole

Foto: Andres Tohver

Mikk Pihu loodab vastastikusele usaldusele Saku ja Kiili rahvaga: “Kui konstaablipunktis tuli põleb ja uks on lahti, võib alati sisse astuda.”

väljas, siis nemad katavad meie eest seda piirkonda,” kiidab Murre. Kiilis on selline inimene Marek Vainola, Sakus Kalev Sander ja Allan Kuusk.

Tuli Rõuge vallast

Pihu on pärit Võrumaalt Rõuge vallast 157 elanikuga Viitina külast, mida laiemalt teatakse kalapüügivõistluse “Viitina kuurits” kaudu, mis on huvilisi rõomustanud juba kaks aastakümnet.

Pihu lõpetas Rõuge põhikoo-

li. “Olen ka olnud Rõuge noortevolikogu liige neli aastat,” räägib ta. Põhikoolile järgnes Võru Kreutzwaldi gümnaasium rõhuasetusega riigikaitse õppesuunal. Siis õppis ta kolm aastat Sisekaitseakadeemia politsei- ja piirivalvekolledžis. Õpiti seadusi, suhtlemist, enesekaitset ja kõike seda, mis politseinikuks saamiseks vajalik on. Spetsialiseerumisel valis Pihu korrakaitse õppesuuna.

Peale kolledži lõpetamist 2015. aasta juunis läbis ta aja-

teenistuse Kuperjanovi pataljoni. Pihu relvaks sai AK4 täpsuspüss, aga ta õppis käsitlema ka kuulipildujat, kasutama miine ja juhtima veoautot.

Kogemused olemas

Eelmise aasta juunist detsembrini töötas Pihu Lääne-Harju politseijaoskonna patrullpolitseinikuna. Jaoskonna alla kuuluvad Tallinna linnaosad, nagu Nõmme, Mustamäe, Kristiine ja Haabersti, kuid ka Harju maakonna läänepoolne osa – Kiili,

Saku, Saue, Kernu, Nissi, Harku, Keila, Vasalemma ja Padise vald ning Saue, Keila ja Paldiski linn.

“Patrullpolitseiniku tööpäev kestab 12 tundi,” räägib Pihu. Rutiin oli säärane, et neli päeva töö ja neli vaba. Tööpäevadest kaks olid päevased, kaks öised vahetused.

Muuhulgas tuli metsast otsida kadunud inimesi, ajada sissemurdjate jälgi. Mis olid kõige raskemad tööülesanded? “Kindlasti surnukehadega tegelemine. Kas liiklusõnnetuste koha pealt, muude õnnetuste tõttu või seoses surnukehade leidmisega,” selgitab Pihu.

Politseinikud patrullivad paaris ja on varustatud tulirelvadega, käeraudadega, pisargassi ning muude erivahenditega. Tööülesannete täitmisel ei ole Pihu püstolist veel ühtegi lasku teinud, kuid teleskoopnui tuli kord välja võtta küll, kui purjus inimesed korraldustele vastu hakkasid. “Enamikel juhtudest sai sõnadega mõistlikult jutud ära räägitud,” meenutab ta.

“Soovin inimestega mõistlikult probleeme lahendada ning loodan vastastikusele koostööle ja usaldusele. Kui konstaablipunktis tuli põleb ja uks on lahti, võib alati sisse astuda, keda gi ukse pealt tagasi ei saadeta,” ütleb Mikk Pihu. | **Andres Tohver**, andres@harju.ee

☉ PALJU ÕNNE

SÜNNIPÄEVAD VEEBRUARIS

91 Silvia Roosaar	20.02
90 Ruth Kalmet	03.02
89 Nina Grinchenko	22.02
87 Asta Ilter	04.02
87 Olav Naano	14.02
86 Asta Aas	22.02
84 Laine Undriz	08.02
82 Aavo Roodla	05.02
82 Ilmar Pruul	14.02
81 Mart Porila	05.02
80 Eevi Tammik	25.02
79 Heino Aasma	01.02
79 Malle Roseniit	28.02
78 Ants Aalam	13.02
78 Mati Orumaa	16.02
78 Ants Rannamäe	21.02
77 Alli Aalam	03.02
77 Maie Muuli	10.02
77 Luara Aleksejeva	19.02
77 Asta Kroon	27.02
76 Maie Paistik	05.02
76 Vaike Kallasmaa	15.02
76 Ene Aamisepp	24.02
76 Valentina Aks	26.02
76 Elmet Tulp	28.02
75 Nikita Aks	18.02
70 Viktor Somarov	08.02
70 Mai Kingu	14.02
70 Hans Seeberg	16.02
65 Kalle Rööpson	02.02
65 Ants Elbach	02.02
65 Reet Viilmaa	07.02
65 Leo Ivanov	22.02
65 Alla Orlova	23.02
65 Arvo Haavel	27.02

MEIE VALDA SÜNDISID

04. detsembril 2016 Elis Jõgisalu, palju õnne, Epp ja Hardi Jõgisalu!

05. jaanuaril Markkus Põldsalu, palju õnne, Kairit Kesamäe ja Siim Põldsalu!

05. jaanuaril, Gabriel Laasi, palju õnne, Krista ja Aimar Laasi!

07. jaanuaril Henri Urb, palju õnne, Maarja ja Jaan Urb!

Esita kandidaat tiitlile “Aasta tegu 2016”!

☉ Tiitel “Aasta tegu” antakse füüsilisele või juriidilisele isikule või seltsingule, kes on möödunud aasta jooksul paistnud silma Kiili valla elanikele läbi viidud olulise tegevuse või sündmusega. Tiitliga kaasneb rahaline preemia suurusega: 1 koht – 400 eurot; 2. koht – 300 eurot; 3. koht – 200 eurot, mida saab kasutada analoogse projekti/ürituse või ka uue ettevõtmise rahastamiseks.

Tiitli “Aasta tegu” nominendid valib esitatute hulgast välja vallavalitsus, kandidaadid tuleb koos põhjendusega esitada 1. veebruariks aadressil info@kiilivald.ee. Hääletamine on avatud 10.–20. veebruar. Võitjad kuulutatakse välja 23. veebruaril vabariigi aastapäeva pidulikul aktusel Kiili rahvamajas. | **Kiili vallavalitsus**

Vaegkuuljate ja kurtide abivahenditekeskus “Kadrimardi” korraldab Kiili eakate ja puuetega inimeste päevakeskuses esmaspäeval, 06.02.2017 kell 12.00

Kiili vaegkuuljatele nõustamispäeva!

- Nõustamispäeval anname nõu ja abi igale vaegkuuljale ainult temale vajaliku kuulmis- ja teavitusbivahendite valikul ning nende edaspidisel kasutamisel.
- Tutvume, proovime ja soovi korral ka tellime.
- Kutsume hoolikamalt hoidma oma hindamatut varandust – kuulmist.
- Juttu tuleb kehtivast korrast abivahendite soodustingimustel saamisest.
- Nõustame igat tööandjat, kes võtab tööle käimasoleva tööhõive reformi käigus vaegkuulja või kurdi oma ettevõttesse ja näitame olemasolevaid lahendusi.
- Näitame kuulmispuudega töötajatele vajalikke tehnilisi võimalusi tööks kuulmis- ja teavitusbivahenditega.

Kohtumiseni Kiili eakate ja puuetega inimeste päevakeskuses, Nabala 2a (keldrikorrusel)!

Täpsem info:

Talvi Aruaas (sotsiaalhoolekande töötaja) – 679 0245
Kaarel Saluste (Kadrimardi OÜ) – 511 5340

LASTEVANEMATE ÜLDKOOSOLEK

08.VEEBRUARIL 2017

KL 18.30 KOOLI SPORDISAAIS

Päevakorras on nii hetkeolukorra analüüs kui ka lähiaastate arengueesmärgid:

- Eelmise õppeaasta analüüs
- Ülevaade käesoleval õppeaastal tehtud plaanidest
- Tulevikuvision ehk Kiili Gümnaasium 2017 – 2019
- KG hoolekogu ja õpilasesinduse sõnavõtt

KIILI GÜMNAASIUM

☉ HANSAPLANTI AIANURK

Aedniku toimetused veebruaris

☉ Veebruaris valitseb väljas alles külm ja karge talv, kuid aednikul näpud juba sügelevad – on aeg teha esimesed seemnekülv, hoolitseda toataimede eest ja varjutada taimi varakevadise päikese eest. Siit leiad Hansaplanti aednike näpunäited, mida kindlasti võiksid veebruaris toas ja aias teha.

Toas

- Talvist vitamiinivaegust aitab leevendada oma aknalaua kasvatatud maitseroheline. Eriti kiiresti tärkavad kress-salat, lehtsinip, murulauk, baziilik ja põld-võõrkapsas ehk rukola. On aeg neid külvata! Hansaplantist leiad tuhanded seemnepakid ja vahvad minikasvuhooned, kus esimesi külvamisi teha saab.

- Proovi idandamist. Idandid on tõeline tervisetoit, mis sisaldab endas rikkalikult vitamiine, mineraalaineid ja ensüüme. Nii on idandid talvisel ajal hea vitamiinide allikas, ennetamaks kevadväsimust ning saamaks vajalikku energiat.

- Kui tahad teha aias sel aastal suuremaid ümberkorraldusi, on viimane aeg võtta välja raamatud ja plaani pidama hakata. Nii on sul kevadeks plaanid juba valmis ja saad maa sulades kohe õues toimetama hakata.

- Toalilled alustavad kasvamist: kuu lõpu poole alusta toaililled vätamisega ja ümberistutusega.

- Oitsvatest potililledest on praegu ilusad priimulad ja ajatatud sibüllilled. Kaunista tuba mõne värvilise kevadlilliga ning killuke kevadet ongi sinu kodus.

Kevadised lilleseaded Hansaplantis.

Aias

- Kontrolli varjutusriideid: veebruaripäike on juba piisavalt tugev, et tekitada põletust igihaljastele taimedele.

- Kui pakane on järele andnud, võid alustada puude ja põõsaste lõikamisega.

- Väga tugeva pakasega kuha lisalund roosidele ja õrnematele püsikutele. Lume puudumisel kasuta kuiva turvast.

- Kui närilised on puutüvisid kahjustanud, puhasta haavad ja kata need pookevahaga.

- Viimane aeg on kaitsta viljapuude ja eelmisel aastal istutatud noorte puude tüvesid päikese eest. Aseta puudele ümber tüvekaitsmed või valgenda vanad tüved tüvevalgendajaga.

- Jälgi, et linnumajas oleks kogu aeg seemneid. Tugeva pakasega riputa üles rasvapall. Kest talve ei tohi lindude toitmist

katsetada, see võib linnukestele saatuslikuks saada.

- Enne kevade saabumist pane aeda ülesse õuelindude pesakastid.

- On aeg alustada seemnevärde täiendamisega. Aianduskeskustesse on saabunud tuhandeid seemneid – vali ammutunud vanade sortide kõrvale katsetamiseks ka uusi ja põnevaid sorte. Veebruaris on õige aeg panna idanema tomati- ja paprikaseemned.

Kevadisi seemneid võib külvata ka väikse krutskiga.

Väga oluline!

Varjutamine kevadpäikese eest. Varakevadine päike on taimedele kõige ohtlikum veebruaris-märtsis, kui maapind on veel külmunud. Päikesekahjustuse vältimiseks tuleb taimed katta varjutuskanga või kuuseokstega. Kate tuleks peal hoida kuni maapinna täieliku sulamiseni.

Päikesepaisteliste ilmadega soojendab päike okkaid ja lehti ning vesi hakkab nende pinnalt auruma. Kiirgust võimendab erevalge lumi, kust kiired tagasi peegelduvad. Kuna maa on külmunud ja juured ei saa sealt vett kätte, siis saavad okkad ja lehed põletada ning kuivavad. Võraste jäävad mitmeks aastaks koledad pruunid laigud. Kui päikesepõletus on väga tugev, võib taim isegi hukkuda. Varjutuskangas lükkab puu kasvuperioodi algust edasi ajani, kuni maa on juba sulanud ja juured saavad maast vett kätte.

Eestis vajavad veebruaris-märtsis päikese eest varjutamist päikeselises kohas kasvavad igihaljad rododendronid, kanada kuuse sordid, kalifornia ebaküpressi sordid ja kõik igihaljad lehtpõõsad. Varjutamist tahavad paaril istutusjärgsel aastal ka okaspuud, sest noorte puude juurestik on pinnapealne ja külmub kergesti läbi. Esimesel kahel kevadel peale istutamist tuleb ka elupuuhekk varjutuskangaga katta. Varjutamata noor elupuuhekk võib hukkuda. Mida suuremad on istikud istutamisel, seda tundlikumad nad esimestel talvedel on. Kui talv on olnud pikk ja väga külm, on maapind kevadel veel kaua sügavalt külmunud. Sellisel juhul võib varjutada igaks juhaks ka vanemat hekki, eriti heki lõunapoolset külge.

Varjutamist ei vaja meie harilik kuusk ja mänd. Samuti ei vaja varjutamist heitlehised rododendronid, kuna nad heidavad sügisel lehed maha ega kar-
da varakevadist päikest.

Ka tänavu tegutseb rahvamajas näitering

☉ See oli 6. oktoobril, kui sellel hooajal esimest korda kokku saime.

Alustasime hooga nagu ikka ja siis loobus kaks prouat ja nii meid jäigi seitse. Aga tegija ütleb – pole hullu ja ootab, mis saab. Kas tuleb rahvast juurde, kas leiame lugusid sellise koosseisu jaoks ja millal päriselt end laval näidata saab.

Ootamine hakkab end ajapikku ära tasuma. Üks ürituski on olnud – Kiili näitering organiseeris kohtumise (punk)luuletajaga, keda luuletajana tuntakse nime all Kraffinna. Üritus toimus Kiili raamatukogus ja kuigi rahvast väga palju ei olnud, said kohalolijad aimu, mis on tänapäevane luule ja kuidas seda mõista ja lugeda.

Tore oli, et publik, kes sai samuti trükitud lehed Ene luuletustega, luges neid üsna meel-

sasti ja väga hästi ette. Tänu raamatukogu juhatajale, kes andis meile võimaluse üritus raamatukogus läbi viia!

Leppisime kokku, et selliseid luule- või lugemisõhtuid korraldame veel.

Millega tegeleme?

Näiteringi ehk Kiili harrastusteatri praegustest tegemistest. Oleme selgeks õppinud lastenäidendi “Mänguasjade saladused”, aga kuna lasteaia pealelõunasel ajal vaba ruumi ei ole ja lapsedki osalevad spordi- ja muudes ringides, harrastusteatri näitlejad käivad hommikupoolikuti töö oma igapäevast leiba teenimas, siis ei leidnudki praegu sobivat aega, millal etendust mängida. Tegime etenduse sisu ja liikumise selgeks ning panime loo ootama õiget aega.

Kui päike paistab ja lumi sulab...

☉...poeb hinge kevade tunne. Kiili Harrastusteater mängis kord etendust “Roosad prillid”. Minu arvates läks meil kenasti, aga mängimise kordade arv jäi väheks. Mis läks mitte nii hästi, seda tuleb teha uuesti ja väga hästi.

Uskuge, või veel parem – tulge ja osalege – 18. veebruaril kell 16 toimub Kiili rahvamajas üritus, mis võiks nime kanda: “Kohvik-klubi ehk meeldiv päraslõuna”. Kui sul aastaid 50+, siis tule kindlasti! Aga võta nooremad ka kaasa!

Külade pealikud – noored ja vanemad, asjatoimetajad – noored ja vanemad – ja kodusistujad vanemad ja noored – tulge veetma mõnusat pärastlõunat Kiili rahvamajas.

Kiili Harrastusteater astub üles lühinäidendiga, mille pealkiri “Sinihabe”, Tarmo Reile paneb teid mõtlema, kas trikid on trikid või lihtsalt silmamoon-dus.

Ja teate, mis veel – tantsimiseks ja kaasalaulmiseks sõidab meile üritust toetama Nõmme akordionistide ansambel “Amulett”. Etenduses “Roosad prillid” kõlanud laule saame laulda taas, kõik koos ja akordionistide ansambli saatel.

Peale nende laulude kuuleme veel hulga teisigi nostalgia-kõlalisi viise, samas ka kraptsakaid tantsulugusid... Nostalgia on praegu moes ja tantsusam-mud alati moes.

Tulge, ootame teid! | **Ellen Teemus**

Päris kevadeks on lavale tulemas üks komöödia, mida mängime kahe koosseisuga. Alati on ju nii, et kellelgi on kuskil tegemisi, mida tuleb ära teha ja mis näitlemist ega lavalolemist üldse ei puuduta, ja siis võib juhtuda, et... “näitleja hõivatuse tõttu etendust ei toimu!”

Et sellist olukorda vältida, seadsime kaks koosseisu kokku. Lugu kannab pealkirja “Ostan teie mehe”, pikkuseks umbes 1 tund ja 15 minutit. Ei muud, kui – jälgige reklaami!

Päris kevadeks on lavale tulemas üks komöödia, mida mängime kahe koosseisuga.

Ja veel, näiteringi liikmed pidasid meeles Koidula Ameerikast tema sünnipäeval suure kauni jõulutähga. Koidula oli

kaks aastat näiteringi edukas liige. Tervist ja jaksu talle! Tema on kindlasti Kiili valla üks kultuuripärlitest.

Lõõge meiega kampa!

Kui kellelgi on olnud kunagi ärahirmutanud kogemus nimega “harrastusteater”, siis selle pärast ei tasu küll meiega liitumist peljata. Või kui kedagi lugejatest hakkasid huvitama näiteringi tegemised, siis – olete oodatud osalema.

Meil on lõbus, asjalik ja tõine proovide aeg igal teisipäeval ja neljapäeval rahvamajas. Tulemas on kevad, mis kevadel ikka kohale jõuab, ja siis uued üritused, teemad, huvitavad kohtumised professionaalsete näitlejatega jne jne. Olete oodatud lava peal kui saalis. | **Ellen Teemus**, Kiili Harrastusteatri juhendaja

MTÜ Nelja Valla Kogu alustab Eesti maaelu arengukava 2014–2020 Leader meetme rakendamise raames projektitaotluste vastuvõtmist 2017. aasta rakenduskava meetmele.

Meede 2: kogukonna ühistegevuste arendamine

Taotlusvoor on avatud 27. – 31. märts 2017 (taotlemine e-pria kaudu) ja esitatud projektitaotluste hindamine toimub 18.-28.04.17.

Meetme kirjeldus ning taotlemiseks vajalik info kodulehel www.4kogu.ee rubriigis TAOTLEMINE.

Infopäevad:

07. veebruar kell 18.00 Hüüru mõisas

09. veebruar kell 18.00 Saku Pruulikoja nõupidamiste saalis

Info ja nõustamine:

615 0369, e-post info@4kogu.ee

NELJA VALLA KOGU

LEADER EESTI

Harjumaalt tahab peole pääseda 5565 noort

☉ Eeloleval suvel toimub 30. juunist kuni 2. juulini Tallinnas 12. noorte laulu- ja tantsupidu. Noored edastavad suurüritusega rahvale olulise sõnumi – “Mi-na jään”.

Vastab Harju maavalitsuse kultuurinõunik, XII noorte laulu- ja tantsupeo Harjumaa kuraator Riin Kivinurm:

Kui palju Harjumaalt on noori peole minemas?

Seda, kui palju peole pääseb, ei ole täna veel täpselt teada. Kuna toimub siiski noorte pidu, on laulukaar ja tantsuväljak laste ja noorte päralt. Harjumaalt on toredalt palju peole pürgijaid. See teeb ainult rõõmu. Kokku on tänase seisuga end kirja pannud 207 kollektiivi 5565 laulja, tantsija, pillimehe ja võimlejaga. See on päris suur noorte rahvakunstiharrastajate armee.

Kui laulupeo osast rääkida, siis kõige rohkem on meil mudilaskoore (44) 1719 lauljaga. Lastekoore on 25 ja nendes lauljaid mudilastest pea poole vähem (830). Kõik selle peo kooriliigid on meie maakonnas kenasti esindatud ja osalejate arvud on kolmekohalised.

Kui tantsupeole püüdleb 82 rahvatantsurühma 1524 tantsijaga. Ääretult tore on vaadata meie kaunites rahvariites tantsijaid oma samme seadmas ja arutlemas, kas kõik sai õigesti tehtud. Ootan seda põnevusega.

Võimlejaid soovib peole minna 8 rühma 82 osalejaga. Rahvamuusikuid 10 kollektiivi, 162 mängijaga. Orkestrante 13 kollektiivi ja 418 mängijaga.

Eelproovide ajakava ja täpne info on saadaval www.harju.maavalitsus.ee ja www.hol.ee.

Oleme väga tänulikud maakonna poolt kõikidele omavalitsustele ja nende asutustele, kes on laulu- ja tantsupeo protsessi toetamas ning võimaldavad meil eelproovid, majutuse, toitlustamise jm seonduva endi juures korraldada!

Millised on nii laulu- kui ka tantsupeo kavas raskeimad laulud/tantsud?

Minu hinnangul on repertuaar põnev ja ootused nii muusika kui tantsuetendustele on mul kõrged. Siinkohal kutsun juba varakult kõiki peost osa saama, sest piletid tulevad müügiluba juba veebruaris!

Kas mõni harjulane on ka tänavustel pidudel üld- või liigijuht?

Puhkpilliorkestrite üldjuht on meie maakonna armastatud dirigent Hando Põldmäe, tema kõrval meie parimad dirigendid Ott Kask ja Sirty Illak-Oluvere. Tantsu poolelt on 1.–2. kl liigijuht Agne Kurrikoff-Herman, tema abiliseks Harjumaalt veel Karin Soosalu. Maido Saar on 7.–9. kl liigijuht, tema abiks Hele Pomerants. 3.–4. kl aitab kaasa Erika Põlendik. | **Allar Viivik**

Tagasivaade kunstide kooli esimesele poolaastale

Teine poolaasta töötab tulla samavõrd sündmusterohke, sest algamas on tõsine konkur-sihooaeg.

☉ Kiili Kunstide Kooli suuri-maks sündmuseks esimesel poolaastal oli iga-aastane detsembrikuus peetav talvekontsert koos õpilastööde näituse avamisega. See on alati tervet kooli ühendav suursündmus, kuhu on oodatud ka kõik muusika- ja kunstisõbrad väljaspoolt meie kooli.

Sel aastal valitses publikust tulvil kontserdisaalis tavalisest veidi maagilisem meeleolu, mille loomisel olid ühtviisi olulised nii esinejad kui ka saalikujundus. Esitatud lood viisid kuulajad kord muinasjutumaadele, kord kosmosesse ning loomulikult olid kavas ka jõuluootuse ajale kohased lood. Saal oli kontserdi puhul saanud erakordselt kaunid dekoratsioonid – lisaks traditsioonilisele kuu-sepuule võis näha helendavaid lumememmesid, suuri lumeräit-sakaid lae all hõljumas ning aeg-ajalt vajus lavalt saali udupilv. Saali dekoratsioonide valmistamise ja ülesseadmise võtsid sel aastal enda südameasjaks meie kunstiosakonna õpilased koos õpetajatega ning tuleb tunnistada, et nad ületasid enda seatud lati kõrge kaarega.

Tiitli Aasta muusik 2016 pälvis Kiili Kunstide Kooli kitarriõpetaja Robert Jürjendal.

Kes soovib väikest ülevaadet toimunud kontserdist, see võib külastada Kiili Kunstide Kooli kanalit Youtube'is, kus on vaatamiseks mõned videoklipid. Vajalikud lingid võib leida ka meie Facebooki lehelt.

Koolil on uus logo

Talvekontserdile järgnenud näitusel oli meil hea meel presen-teerida Kiili Kunstide Kooli uut logo, mis oma minimalistliku kujunduse juures omab palju märke, mis meie jaoks olulised. Logol kujutatud K täht sümboliseerib nii Kiilit kui kunstide kooli. Samas on K täht kujundatud nii, et moodustuvad kaks kolmnurka – hele ja tume, mis logol otsapidi kohtuvad. Need sümboliseerivad kahte meie majas kõrvuti töötavat osakonda – muusika- ja kunstiosakonda. Lõpuks võib näha, et logol olev ring on jagatud neljaks sektoriks – üheks heledaks ja kolmeks tumedaks sektoriks. Need tähistavad nelja olulist osapoolt: õpilane, kes tuleb kooli uusi teadmisi ja oskusi oman-dama ning kolm abilist – õpetaja, kodupoolne toetus ja kooli pidaja ehk Kiili valla poolne panus.

Talvekontsert koos logo esitlusega oli küll Kiili Kunstide

Fotod: KKK

Kunstide kooli kitarriõpetaja Robert Jürjendal pälvis aasta muusiku tiitli.

Õpilane Sander Erik Ilves.

Kiili Kunstide Kool

Kiili Kunstide Kooli uus logo.

Kooli jaoks moodunud poolaasta kõige suuremaks ettevõtmiseks, aga väga olulisi sündmusi toimus veel. Kuigi sügis on tavaliselt konkursside osas vaesem hooaeg, siis meie kooli õpilased leidsid kaks konkurssi, millel osalemine on Kiili Kunstide Kooli õpilastele juba traditsiooniks kujunenud.

Tulemused konkurssidel

3. detsembril käis Kiili Kunstide Kooli lauluansambel Tallinna Reaalkoolis toimunud vokaalansamblite konkursil “Volüüm 17”. Ansambli koosseisu kuulusid üheksa noort lauljat, kellest nii mõnedki on meie kooli muusikaosakonna põhiõppe juba lõpetanud: Getter-Stiina Reiljan,

Anete Salu, Sandra Koiduste, Anette Müürsepp, Alexandra Kolsar, Inge Ivaste, Mark-Erik Tõlpt, Tobias Erik Liiva ja Lauri Luup. Esinemine õnnestus hästi, aga paraku auhinnalisele kohale sel korral ei jõutud. Kes soovib, saab ühte konkurssilugu kuulata Kiili Kunstide Kooli Youtube'i kanalilt. Palju õnne kõigile esinejatele ja ka ansambli juhendajale Triin Lutsojale.

Nädal hiljem olid võistlustules Kiili Kunstide Kooli klaveriõpilased. Nimelt toimus Tallinna Muusikakeskkoolis 8.–11. detsembrini vabariiklik noorte pianistide konkurss “Eesti kõla”. Kiilist osales Eesti kõlal sel aastal neli õpilast: Grete Rohi (grupis IA), Sander Erik Ilves (grupis IIA), Marion Kiil (grupis IIIA) ja Madis Aasalo (grupis IVB).

Kõik meie õpilased näitasid end konkursil väga heast küljest, kuid selle aasta range žürii jagas auhindu kitsimalt kui varasematel aastatel. Tihedas konkurents ja hoolimata rangest

žüriist pälvis Sander Erik Ilves oma vanusegrupis 2. koha. Märk žürii rangusest on ka see, et näiteks samas vanusegrupis esikohta välja ei antudki. Suur tänu kõigile konkursil osalenud õpilastele ja nende õpetajatele – Tiia Koppelile ja Sirle Piisan-gile.

Külas käis Hirvo Surva

Lisaks juba loetletule toimus väga palju huvitavat ka meie maja seinte vahel. Mitmed kontserdid nii meie õpilastelt kui külalistelt pakkusid muusikasõpradele toredaid elamusi ja esinejatele häid kogemusi. Põnevaks elamuseks oli detsembris meid külastanud dirigent Hirvo Surva, kes rääkis enda muusikuks kujunemisest ja muusikuks olemisest ning vastas saalis olnud õpilaste küsimustele.

Väga aktiivset kontserdielu on elanud ka Kiili Vanamuusikaansambel. Septembri lõpus esitleti uut plaati ning sellele on järgnenud mitmed kontsertreisid Eesti erinevatesse paikadesse. Käidud on nii Tallinnas, Tartus kui Viljandis ja paljudes väiksemateski kohtades. Ja kontserdielu ei paista ka alanud poolaastal raugavat.

Kõikide põnevate ettevõtmiste kõrval tahaks jagada teiega ka rõõmu, et mitmed meie õpetajad on saanud märkimisväärse tunnustuse osaliseks. Eesti Rahvusringhäälingu poolt välja antava tiitli Aasta muusik 2016 pälvis Kiili Kunstide Kooli kitarriõpetaja Robert Jürjendal. Pidulik kontsert ja auhinnatsere-moonia toimusid 8. jaanuaril ning seda said kõik soovijad otse-ülekanandes ETV vahendusel jälgida.

21. jaanuaril jagas koori- ja puhkpillimuusika preemiaid Eesti Kooriühing. Kiili Kunstide Kooli trompetiõpetaja Priit Rusalepp kuulutati aasta 2016 orkestridirigendiks. Sügisel moodunud muusikapäeval jagas aastapreemiaid ka Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapital.

Üheks laureaadiks osutus Ansambel U, mille koosseisu kuulub teatavasti ka Kiili Kunstide Kooli klarneti- ja saksofonioõpetaja Helena Tuuling.

Põnev ja sündmusterohke esimene poolaasta on praegu-seks ajalooks saanud. Teine poolaasta töötab tulla samavõrd sündmusterohke, sest algamas on tõsine konkurssihooaeg ning ees on ootamas ka mitmed põnevad kontserdid ja näitused. Ja kõige selle kõrval käivad ettevalmistused kevadiseks eksami-hooajaks. Kes tahab Kiili Kunstide Kooli tegemistega paremini kursis olla, saab külastada meie kodu Facebookis. | **Kiili Kunstide Kool**

Pantrid Vilniuses viiendad!

☉ 27.–29. detsembril toimus juba kümnendat korda Vilniuses suur rahvusvaheline pesapalliturniir, kust võtsid osa pesapalliklubid Venemaalt, Valgevenest, Moldovast, Ukrainast, Poolast, Leedust ning väiksest Eestist.

Kiili Pantrite võistkond osales U-15 vanusegrupis 12 võistkonna seas. Loos andis Pantritele A-alagrupi, kus mängiti Moldova, MKS Bis Kutno Poola, Vilnius-Sugar Storm Skidel võistkondadega.

Hea esimene päev

Esimeses kohtumises Moldova vastu oldi veel viimases voorus 4:5 taga, kui suudeti lõpus mööduda ja võita kohtumine 6:5. Teises kohtumises mängiti Poola Kutno võistkonnaga viiki 1:1 ja kolmandas kohtumises teise päeva hommikul võideti Vilniuse-Sugar Stormi (Leedu ning Valgevene ühisvõistkond) juba tulemusena 8:4. Sellega võideti kogu A-alagrupp!

Teise päeva kahte järgmisse kohtumisse püssirohtu Venemaa võistkondade vastu ei jätkunud ja Pantrid kaotasid mõlemad mängud – Moskva Moskvitšite vastu 0:5 ning Tigersite vastu 1:7. Väljakul tegime liiga palju lihtvigu ning söötjate söödu kvaliteet ei olnud eelmiste mängude sarnane.

Koos Avinurme poistega

Kuid sellega ei olnud turniir läbi, kahe kaotuse pärast pidime mängima kolmandal päeval 5. ja 6. koha peale Valgevene Zubryi Brest võistkonnaga ja Pantrid ei andnud alla ning võitlesid lõpuni. Söötsime esimesele päevale sarnaselt hästi ja ründasime ka löökidega ja tõime võistkonnale 4 punkti ja võitsime kogu kohtumise tulemusena 4:2!

Kokkuvõtvalt – oli raske, aga tulemuslikult positiivne turniir Kiili Pantritele ja pesapallinoor-tele! Elagu Kiili Pantrite noored Kiilist ja Avinurmest!

Kiili Pantrite võistkonnas mängisid ka Avinurme poisid, kes on Pantritele ja kogu Eesti pesapallile suur täiendus ja tugi tulevikus! Kiili Pantrite võistkonna koosseis Vilniuse Cupil 2016: Aleks Kris Koppel, Kai Tiede, Mairold Lilleorg, Rait Parvi, Sten-Erik Männiste, Scott Stirling, Silver Kuusk, Danel Matrossov, Keith Matrossov, Kauno Pärn.

Kiili Pantrid tänavad oma toetajaid, tänu kellele sellel turniiril osalemine teoks sai: Kiili vald, Avinurme vald, Tudulinna lastekodu. Järgmisel aastal saame samas vanusegrupis loode-tavasti püüda juba kõrgemaid kohti, arvestades poiste vanust praegu. | **Kiili Pantrid**

Foto: koduleht

Kiili Pantrid.

Fotod: Kaupo Kütt

Kiili sulgpalliklubi mängijad.

Sulgpalluritel edukas aasta algus

☉ 2017. aasta on alanud Kiili sulgpalliklubi mängijatele edukalt. 21. jaanuaril toimus Li-Ning Super Seeria III etapp, kus Kadi Kaljurand saavutas naispaarismängus koos paarilisega Kirsika Joon naiste paarismängus 1. koha.

Samal võistlusel saavutasid Mihkel Luigas ja Tanel Merigan meeste paarismängu esiliigas 1. koha ning 2. koha saavutasid Anti Sepp ja Indrek Piibur.

Heleri Kruusimaa ning Tanel Talts saavutasid segapaarismängu esiliigas 1. koha.

Keith Lysandra Luigas ja Jaak Tamm saavutasid segapaarismängu III liigas 3. koha.

28. jaanuaril toimus Noorte GP 5, kus löid kaasa ka Kiili Sulgpalliklubi noormängijad. Tüdrukute U 15 vanuseastmes saavutas Keith Lysandra Luigas 3. koha ning paarismängus U15 vanuseastmes koos Marleen Poomiga tuldi auhinnalisele 2. kohale.

Tüdrukute U17 vanuseastmes naispaarismängus tuli Kadi Kaljurand koos mängijaga Kirsika Joon 5. kohale ja segapaarismängus U19 vanuseastmes tulid Kadi Kaljurand ning Tauri Ivask 5. kohale. U 19 vanuseastmes saavutas Tauri Ivask meesüksikmängus 5. koha. | **Kaupo Kütt**

KEHA JA VAIMU ÜHENDAVAD TREENINGUD
Tule praktiseerima! Iidamaade loodusteraapiad:
SHINDO ja QIGONG!

SHINDO – JAAPANI VENITUSVÕIMLEMINE
ESMASPÄEVITI 19.00-20.30

QIGONG – HIINA MEDITSIIINI tervisepraktikad (Baduanjin ja Kuldse kella harjutused) KOLMAPÄEVITI 19.00-20.30

Treeningud toimuvad Vaela Koostöökeskuses, Miku tee 7, Vaela, Kiili vald.
Juhendab **Merle Laurits** (Hiina ja Jaapani loodusteraapiad)
Lisainfo ja registreerimine: 5245854, Merle.Laurits@gmail.com
FB leht: https://www.facebook.com/kehajavaim
Veeb: http://loodusteraapiad.weebly.com/

Noored krossisõitjad Kiilimoto tehnikaringis

☉ Kiilimoto MTÜ tehnikaring pakub 4–11-aastastele lastele võimaluse teha tutvust mõtspordiga. Ei pea olema isikliku mootorratast, varustust ega varasemat kogemust. Treeningud toimuvad Lokuti krossirajal, mis asub 8 minuti autosõidu kaugusel Kiilist.

Treeningutele tuleb laps alati ette registreerida. Motosport pakub palju toredat, aga kindlasti ei ole see spordiala odav ja samuti ei ole motokross ohutu. Just seepärast räägitakse kõigepealt läbi nii mootorratta kui sõidu ohutus. Kõike võib juhtuda, aga õigete sõiduvõtete ja reeglitega vähendame õnnetuste riski.

“Kiilimoto MTÜ sai 2010. aastal alguse minu oma poegadele tsiklisõidu õpetamisest,” räägib Kiilimoto tehnikaringi treener Jaan Saluste, kes motokrossiga alustas 1988. aastal Türi AMK ridades. “Kui juba nagu nii oma poistega värskes õhus toimetasin, siis polnud raske ka külapoisid kampa võtta.”

Kiilimotos alustanud noortest on paljud jõudnud võistlusporti, näiteks Martin Michelis ja Teele Raja. “Aga ka see on positiivne tulemus, kui saame Kiilimoto trennis teada, et lapsele mootorrattaga sõitmine ei meeldi, vähemalt on lapsele antud võimalus proovida,” arvab Jaan.

Martin Michelis

Kiilimotos alustanud Martin Michelis on 13-aastane noor motosportlane, kes on tänaseks tegelenud motokrossiga kuus aastat. Tema suurimad saavutused on olnud: 2015 aasta 65cc klassi Eesti meistritiitel ja 2015. aasta Euroopa meistrivõistlus-

Martin Michelis.

te 2. koht.

2016 hooajaga jääb Martin ise rahule, see oli esimene aasta suurema mootorratta peal ehk 85cc klassis: Eesti meistrivõistluste kokkuvõttes tuli 6. koht. Euroopa meistrivõistluste kokkuvõttes (Martin sõitis kaasa 4 etapist kaks) 13. koht. Belgias toimus laste rahvustekross Coupe De L Avenir, kus 85cc meeskonda kuulus ka Martin Michelis, ja koju toodi 10. koht.

Plaaniid 2017 hooajaks

Talveperiood on füüsilise ettevalmistuse aeg algavaks motokrossi hooajaks. Martini saalitreener on Spartas Argo Ader. Tänu temale on Martin saavutanud hea füüsilise vastupidavuse. Talveperioodil teeb sõidutrenne Martin Sõmerpalus asuvas Adrenalin Arena motokrossi sisehallis, kus Martini treenivad Tanel Leok ja Avo Leok.

2016/2017 ehk talveperioodil korraldab Võrumaal Sõmerpalus asuv motokrossi sisehall Adrenalin Arena lastele kolme-etapilise superkrossi võistlussarja.

Esimene etapp toimus 4. detsembril ja Martin Michelis saa-

vutas seal 85cc klassis esikoha. Teine etapp toimus 15. detsembril ja Martin Michelis sai seal 85cc klassis 8. koha, kuna kukkus ja haiget saamine ei lasknud enam kiiret sõitu jätkata. Viimane. 3. etapp sõidetakse 26. veebruaril. Kahe etapi kokkuvõttes on Martin Michelis esikohal.

Kevadel välivõistlused

Martinil on plaan see hooaeg kaasa teha kõik viis etappi Eesti meistrivõistlustel, neli etappi Euroopa meistrivõistlustel, mille finaali toimub Tšehhis Loketis.

Kindlasti on Martinil plaan ka kaasa sõita juunioride maailmeistrivõistlused, mis toimuvad tänavu 29.–30. juulil Tartus Langel.

Martini sportlaskarjäärile on võimalik kaasa aidata sponsori-na, tema võistlusvormil ja mootorrattal jagub veel vaba ruumi.

Teele Raja

Teele Raja on 15 a motosportlane, kes on krossisõiduga tegele-

nud kaks aastat. Teele kommentaar: “Eelmise aasta saavutus oli Tampere Supercrossi võit, mille üle olen

ma väga õnnelik ja täna neid inimesi, kes aitasid sellele võidule kaasa. 2017 alguse plaan oli kaasa sõita kolm etappi Adrenalin Arena Baltic Master Cupist, aga päev enne võistlust tegin liiga põlvele ja nüüd ei aida-nud enam muud, kui tuli eelmisel suvel saadud vigastuse tõtu operatsioonile minna. Tänu opile tuleb krossist paar kuud puhkust. Sõitma saan hakata alles aprillis, kuu aega käin veel karkudega. Aprillis hakkab ka uus hooeg. Loodan, et saan nii-pea kui võimalik võtta osa Top200-st, Eesti meistrivõistlustest ja kui võimalik, siis ka EHKKi sarjast.”

Teele tänab kõiki toetajaid: isa, Vollit, Marti, Toomast, hr Sola, Meelist ja treener Andres Krestinovit. Uued toetajad on samuti teretulnud.

Veel tulemusi 2016 hooajast

Teele Raja (15 a, HRC Honda Racing, Honda) tegi terve 2016 suve jooksul häid sõite oma 250F Hondaga. Näiteks TOP200 sarjas õnnestus Teele saavutada 5. ja 7. etapil 3. koht ja 6. etapp võita.

Samuti võitis Teele Põlva motokrossi klassis MX laidys ja Tampere peetud hallikrossi naiste arvestuses!

Jüri Saluste (14 a, RedMoto Racing, Kawasaki) osales 2016 Hartwall Jaffa noorte karikasarjas klassis 85cc ja saavutas kokkuvõttes 6. koha ja Äksi noorte karikasarja kokkuvõttes 3. koha.

Mart Saluste (11 a, RedMoto Racing, YCF) osales Hartwall Jaffa noorte karikasarjas klassis 88cc SEMI ja saavutas kokkuvõttes 6. koha ja Äksi noorte karikasarja kokkuvõttes 4. koha. | **Kiilimoto MTÜ**

☉ SPORDIÜUDISED

Kabe

☉ Tallinna Malemajas toimunud Eesti 2017. a meistrivõistlustel kabus pisikadettidele – sündinud 2007 ja nooremad – osalesid ka Kiili Gümnaasiumi kaberingi õpilased, treener Irma Nahkori juhendamisel.

Tüdrukud – 4. Emilia Kello, 5. Ellen London, 6. Iiris Laidvee, 7. Iti Ruuda, 8. Eliisabet Amor, 9. Ingrid Grusdam, 12. Eliisabet Sõmer, 13. Marta Johanna Tam-miste, 15. Maarja Talpsepp.

Poisid – 8. Henri Mugur, 13. Maik Ott Eber, 14. Mikk Oskar Eber, 15. Kaupo Mäesalu, 16. Tanel Kahn, 17. Hendrik Jaska, 18. Pätirk Uibo, 19. Ralf Saarmets, 20. Veli Ernst Reindla, 21. Kalev Gustav Reindla, 22. Uku Villem Bernhardt.

Kergejõustik

☉ Harjumaa 2017. a kergejõustiku sisemeistrivõistlustel Tallinnas Lasnamäe kergejõustiku-

hallis võitis meeste 800 m hõbemedali Rain Ridalaan, ajaga 2.02,32. Palju õnne! Meeste 60 m jooksus saavutas Jakob Nurmsalu ajaga 7,61 sek 10. koha.

Harjumaa 2017. a noorte sisemeistrivõistlustel võitis TC-klassi 60 m tõkkejooksus kuldmedali Mia Kaare, ajaga 10,88 sek. Palju õnne! PA-klassi 800 m jooksus võitis hõbemedali Rainer Kravets, ajaga 2.13,35. Palju õnne! TB-klassi kaugushüppes võitis hõbemedali Kärt Roosaar, tulemusega 4.74. Palju õnne! TC-klassi kõrgushüppes saavutas Mia Kaare 4. koha tulemusega 1.40. PA-klassi 300 m. jooksus saavutas Patrick Nellis 5. koha, ajaga 41,05. TB-klassi 60 m tõkkejooksus saavutas Kärt Roosaar 5. koha, ajaga 10,60.

TV 10 Olümpiastart 2017. a Harjumaa II etapil saavutas Robert Kompus poiste nooremas grupis teivashüppes esikoha, tulemusega 2.20, kaugushüppes

tulemusega 3.98 12. koha ja 60 m tõkkejooksus ajaga 11,74 sek 19. koha.

Eesti U18- ja U16 vanuseklassi meistrivõistlustel võitis T-U18 vanuseklassi 800 m jooksus kuldmedali Liis Grete Atonen, ajaga 2.24,60. Palju õnne! 300 m jooksus võitis Liis Grete pronksmedali, ajaga 41,78. Palju õnne!

Lisaks saavutas Liis Grete kaugushüppes 5. koha, tulemusega 5.44.

P-U18 vanuseklassi 2000 m jooksus saavutas Rainer Kravets 6. koha, ajaga 6.24,83. P-U18 vanuseklassis saavutas Markus Vaher kuulitõukes (5 kg) 14. koha, tulemusega 11.87, 300 m jooksus 22. koha, ajaga 39,60, ja 60 m jooksus 20. koha, ajaga 7,69.

P-U18 vanuseklassi 800 m jooksus saavutas 15. koha Patrick Nellis, ajaga 2.15,00. T-U16 vanuseklassi 60 m tõkkejooksus saavutas 32. koha Kärt Roosaar, ajaga 10.56.

Eesti talvistel karikavõistlustel võitis P 4x200 m teatejooksus Elite Sport võistkonna koosseisus pronksmedali Markus Vaher. Palju õnne! P 60 m jooksus saavutas Markus 14. koha, aeg 7,66.

T kolmikhüppes saavutas Kärt Roosaar 7. koha, tulemus 9.96. Liis Grete Atonen saavutas T kaugushüppes 6. koha – tulemus 5.20, T 60 m jooksus 10. koha – aeg 8,31, T kõrgushüppes 12. koha – tulemus 1.45, ja T 4x200 m teatejooksus Audentese SK võistkonna koosseisus 4. koha.

Keegel

☉ Eesti lahtistel individuaalsetel meistrivõistlustel sportkeegli Tallinnas Mustamäe keegli-saalis saavutas naistest Eve Urbas 9. koha.

Mehed: 6. Jens Vendel, 51. Margus Mänd, 59. Toomas Vendel, 62. Aivar Hannus, 67. Marko Kikas. | **Kaupo Kütt**

Kas elektromagnetvälja mõju vähendavad tooted aitavad

Üha enam ümbritsevad inimesed end erinevate elektriliste seadmetega alates kodumasinatest kuni nutiseadmeteni. Selline elustiil toob aga paratamatult kaasa pideva viibimise elektromagnet kiirguse keskel. Kas kiirgus on inimestele ohtlik ning olukorra päästavad kiirgusvastased tooted?

Erinevates e-kauplustes müüdavatele kiirgusvastastele toodetele on omistatud uskmatusa tunduv mõju – tooted neelavad, kannavad üle ja vähendavad elektromagnetkiirguse mõju isegi kuni 98 protsendi ulatuses. Reklaamtekstides tuuakse välja, et seesuguste imetoodete kasutamine on sama elementaarne kui autos turvavöö kinnitamine ning rõhutakse lapsevanema loomumomasele hoolivusele oma lapse terve ja tuleviku pärast.

Miks näiteks juhtivad nutiseadmete tootjad ei müü elektromagnetkiirguse eest kaitsvaid tooteid? Kui suure probleemiga me tegelikult silmitsi seisame ja kas imetoodete näol on toepoo-

lest olemas lahendus või on tegemist hoopis tarbijate eksiteele viimisega? Kuna tegemist on ühiskonnas olulise teemaga, mis tekitab rohkem küsimusi, kui annab vastuseid, otsustas tarbijakaitseamet tellida turult leiduvate kiirgusvastaste toodete tegeliku toime testimise.

Testimisel kontrollitud elektromagnetkiirguse vastased isikukaitsevahendid on mõeldud inimese keha vahetus läheduses olevate elektromagnetväljade mõju nõrgendamiseks. Paljude toodete kohta on märgitud, et need mõjutavad otseselt mobiiltelefoniga rääkimise ajal inimese pea lähedal olevat elektromagnetvälja. Toodete hulka kuulusid väga mitmesugused kleepsud, mobiilikotid, kõrvaklapid ning laavaripats.

Katsetel sooritati mõõtmised esmalt olukorras, kus elektromagnetkiirguse allika (mobiiltelefoni) juurde oli rakendatud elektromagnetkiirguse vastane kaitsevahend.

Teisel juhul viidi mõõtmised läbi olukorras, kus vastav kait-

sevahend elektromagnetkiirguse allika juures puudus. Tulemuste võrdlemisel selgus, et kõikidel toodetel puudus reklaamtekstides lubatud elektromagnetkiirguse vähendav mõju.

Testimine kinnitas üheselt, et toodete elektromagnetkiirguse vähendav mõju on väike – väiksem mõõtemääramatusest või puudub üldse. Veelgi enam – selgus, et teatud juhtudel võib kiirgust vähendada püüda materjali kasutamine provotseerida mobiiltelefoni veelgi tugevamat kiirgusvälja kasutama ning tegemist võib olla isegi vastupidise efektiga.

Pisike kleeps ei muuda olematuks mobiiltelefoni tekitavat elektromagnetkiirgust. Mobiiltelefon kasutab seda kiirgust selleks, et vahetada andmeid tugijaamaga ja edastada kõne. Siin on vastuolu – mobiiltelefoni levis olemiseks on kiirgust vaja ning tavapärase kasutuses ei õnnestu elektromagnetkiirgusvälja tugevust vähendada, et levi püsiks sama heal tasemel.

Keskkonnaamet selgitas, et kiirgusseadusega on keelatud radioaktiivsete ainete tahtlik lisamine toiduainetele, mänguasjadele, ehetele ja kosmeetika kaupadele nende valmistamisel. Samuti on keelatud selliste radioaktiivseid aineid sisaldavate kaupade sisse- või väljavedu. Keskkonnaameti kiirgusosakonna kiirgusseire büroo peaspetsialist Alar Poldi sõnul ei ole antud juhul tegemist radioaktiivse aine lisamisega, vaid ese on terveniisti valmistatud radioaktiivsest materjalist. “Võib vaielda, kas tegemist on ehtega, kuid kuna eseme pealispinnal on reljeefne ornament ja igasugune muu funktsioon esemel puudub, siis pigem on. Tooriumi radioaktiivsus jääb küll alla lubatud piiri, kuid igal juhul on antud eseme kandmine vastuolus kiirgusallika kasutamise põhjendamise printsiibiga, sest sellise ehte saaks valmistada ka muust materjalist. Keskkonnaamet ei soovita antud toodet kasutada,” selgitas Polt. **Juta Jõgis**, tarbijakaitseameti teenuste talituse jurist

Kiili vallavalitsus teatab

10.01.2017 KIILI VALLAVALITSUSE KORRALDUSEGA NR 5 SAUSTI KÜLAS SAURUSTEMAA TEEMAPARGI DETAILPLANEERINGU KEHTES-TAMINE

Detailplaneeringuga on 7,98 hektari suurune ala – Konga 100% maatulundusmaa sihtotstarbega katastriüksus, kavandatud muuta 60% üldkasutatava maa sihtotstarbeks (017; Üm) ning 40% ühiskondlike ehitiste maa sihtotstarbega (016; Üh) katastriüksuseks. Maaüksusele planeeritud Saurustemaa on atraktiivne dinosauruste teemaatilikal põhinev hariduslike elementidega teemapark, kus nii suured kui ka väikesed dinosauruste huvilised saavad aktiivselt aega veeta. Ligi 50 eluuuruses staatilist ja robotilist eelajaloolist dinosaurust on paigutatud ümbritsevasse keskkonda, tervitavad külastajaid neile omasel viisil ning räägivad imelisi lugusid dinosauruste ajastust. Dinosaurused on enamikus kõik maapinnast 2–3 m kõrgused. Kõrgeim saurus on 13 meetrit maapinnast. Teemaparki ääristab haljastatud muldvall, mis “haarab” endasse ca 40-kohaline 3D kino (teematiliste lühifilmide näitamiseks), teatrilava (laste- ning pereetenduste ja kontsertide läbiviimiseks) ning majandushoone. Teemapargi vallil asub ka vaatetorn (kõrgus on 9 meetrit vallist). Planeeringualale, põhjaosas asuval rohealale, on plaanitud piknikuala ning avalikult kasutatav mänguväljak. Mänguväljakuid on alale planeeritud kaks – avatud mänguala kasutamiseks kõikidele ning teemapargi aiaga piiratud alal asuv Saurustemaa mänguala. Viimase juurde kuuluvad ka kergemad seiklusrajale iseloomulikud elemendid.

10.01.2017 KIILI VALLAVALITSUSE KORRALDUSEGA NR 6 MÕISAKÜLAS TÖNNU DETAILPLANEERINGU KOOSTAMISE ALGATAMINE

Planeeritava maa-ala suurus on 6692 m². Detailplaneeringu eesmärgiks on Tõnnu katastriüksusele (katastritunnus 30401:001:1264) ehitusõiguse seadmine ühe kuni kahekorruselise üksikelamu ja 2 kuni ühekorruselise abihoone püstitamine, ehitisealuse pinnaga krundil kokku kuni 350 m². Lisaks lahendatakse planeeringuala heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsuteede, parkimine ja tehnovõrkudega varustamine.

KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE MITTEALGATAMISE TEADE.

Kiili vallavalitsuse 10.10.2017 korraldusega nr 6 “Mõisakülas Tõnnu detailplaneeringu koostamise algatamine” otsustati mitte algatada detailplaneeringule keskkonnamõju strateegilist hindamist, sest:

1. detailplaneeringuga ei kavandata eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevusi, millega kaasneks keskkonnaseisundi olulist kahjustamist, sh pinnase, õhu saastatust, olulist jäätmeteket, mürataseme ja vibratsiooni suurenemist;
2. lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimustest ja maakasutusest, ei põhjusta ehitiste rajamine ning sihtotstarbeline kasutamine olulist negatiivset keskkonnamõju. Tegevusega kaasnevad võimalikud mõjud on eeldatavalt väikesed, nende ulatus piirneb peamiselt planeeringualaga. Avariiolekordade esinemise tõenäosus on väike, kui detailplaneeringu elluviimisel järgitakse detailplaneeringuga esitatud tingimusi ja õigusaktidega kehtestatud nõudeid;
3. õigusaktidega kooskõlas toimuva tegevuse korral ei põhjusta detailplaneeringuga kavandatu piirkonnas looduskeskkonna vastupanuvõime ega loodusvarade taastumisevõime ületamist;
4. detailplaneeringu alal ega selle lähiümbruses ei paikne Natura 2000 võrgustiku alasid ega teisi looduskaitsealuseid §4 lg 1 mõistes kaitstavaid loodusobjekte, mida planeeringuga kavandatud tegevus võib olu-

liset negatiivselt mõjutada;

5. kavandatud tegevus ei kahjusta inimese tervist, heaolu, vara;
6. detailplaneeringu alal ja selle lähiümbruses ei ole tuvastatud jääkreostust ning alal ei ole varasemalt toimunud keskkonnoahtlikku tootmist ega muud keskkonnoahtlikku tegevust;
7. kavandatud tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuse, kiirguse ega lõhna teket, vähest valgusreostust tekib valgustusest. Vibratsiooni võib esineda ehitustegevuse käigus, samuti on tavapärasest suuremas koguses jäätmetek teotud peamiselt ehitustöödega;
8. planeeritaval alal kavandatud tegevus ei põhjusta olulist negatiivset ruumilist mõju, kui ehitiste projekteerimisel, ehitamisel ja kasutamisel järgitakse kehtestatud nõudeid.

Kavandatud tegevusele KSH mittealgatamise osas küsiti Muinsuskaitseameti seisukohta (Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused, § 3). Oma vastuskirjas (registreeritud Kiili vallavalitsuses 20.12.2016 nr 8-1/2031-1) annab Muinsuskaitseamet teada, et nõustub detailplaneeringu koostamise algatamisega. Lähtudes kultuuriministri 01.07.2015 määruse nr 4 “Üldplaneeringu ja detailplaneeringu muinsuskaitse eritingimuste kord” § 2 lõigetest 3 ja 5 ning Muinsuskaitseaduse § 351 esitas Muinsuskaitseamet oma vastuskirjas detailplaneeringu muinsuskaitse eritingimused, mis tuleb kanda planeeringusse eraldi peatükina. Valminud detailplaneering tuleb edastada kooskõlastamiseks Muinsuskaitseametile. Planeeritava maa-ala suurus on 6692 m². Detailplaneeringu eesmärgiks on Tõnnu katastriüksusele (katastritunnus 30401:001:1264) ehitusõiguse seadmine ühe kuni kahekorruselise üksikelamu ja 2 kuni ühekorruselise abihoone püstitamine, ehitisealuse pinnaga krundil kokku kuni 350 m². Lisaks lahendatakse planeeringuala heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsuteede, parkimine ja tehnovõrkudega varustamine. Detailplaneeringu koostaja on OÜ Projekteerimisbüroo Dialog (Laki tn 14a, Tallinn 10621, tel 524 3377). Detailplaneeringu koostamise algataja ja koostamise korraldaja on Kiili vallavalitsus (Nabala tee 2a, Kiili alev, tel 679 0260). Detailplaneeringu kehtestaja on Kiili vallavalitsus (Nabala tee 2a, Kiili alev).

Otsusega saab tutvuda tööpäevadel Kiili vallavalitsuses (Nabala tee 2a, Kiili alev, keskkonnanõunik Siiri Treimann, tel 679 0278 või info 679 0260).

VOLIKOGU OTSUSED

Kiili Vallavolikogu 19.01.2017 määrus nr 1 Kiili valla 2017. aasta eelarve vastuvõtmine

Kiili Vallavolikogu 19.01.2017 otsus nr 1 Tiitli Aastate tegu andmine.

VALLAVALITSUSE OTSUSED EHITUS- JA PLANEERIMISKÜSIMUSED

20. DETSEMBER 2016

Vallavalitsuse korraldus nr 658 Ehitusloa väljastamine Kiili-Paldiski D-kategooria gaasitorustiku katoondjaama rajamiseks.

Vallavalitsuse korraldus nr 659 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Lageda tee 34 Vaela küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 660 Kasutusloa väljastamine ehitisele (kaksikelamu) Kanarbiku tn 6 Kangru alevik.

27. DETSEMBER 2016

Vallavalitsuse korraldus nr 665 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Nõobi tee 6, Lähthe küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 666 Kasutusloa väljastamine ehitistele (üksikelamu ja abihoone) Kipramäe, Sausti küla.

3. JAANUAR 2017

OÜ KIILI BETOON
pakub tööd Vaelas
betoonivalajale
ja **abitöölisele.**
Kontakt:
Rain 5090099
rain@kiilibetoon.ee

NB!
JÄRGMINE KIILI LEHT
JÕUAB POSTKASTIDESSE
9. NÄDALA TEISES POOLES.
KAASTÖID JA TEATEID-
REKLAAME OOTAME HILJE-
MALT 23. VEEBRUARIKS.

Avaldame kaastunnet
Viivile kalli
VENNA
kaotuse puhul.

Töökaaslased
Kiili lasteaia

In memoriam
LEO UUSELU
11.11.1956–09.12.2016

In memoriam
**ALEKSANDER
KESTER**
06.03.1934–23.12.2016

In memoriam
PEEP RANNE
09.01.1947–04.01.2017

Vallavalitsuse korraldus nr 1 Projekteerimistingimuste määramine detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel ehitusprojekti Saku-Nabala 10 kVf automatiseerimine ning üleviimine 20 kV pingele koostamiseks.

Vallavalitsuse korraldus nr 2 Ehituslubade väljastamine ehitiste (ri-daelamud) püstitamiseks Põllu tn 10, 12, 14 ja Pargi tn 9, Kiili alev.

10. JAANUAR 2017

Vallavalitsuse korraldus nr 4 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Tilluvälja tee 9, Vaela küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 5 Sausti külas Saurustemaa teemapargi detailplaneeringu kehtestamine.

Vallavalitsuse korraldus nr 6 Mõisakülas Tõnnu detailplaneeringu koostamise algatamine.

17. JAANUAR 2017

Vallavalitsuse korraldus nr 13 Ehitusloa väljastamine ehitiste (üksikelamu) püstitamiseks Oksa tn 4, Luige alevik, Kiili vald.

Vallavalitsuse korraldus nr 14 Ehitusloa väljastamine ehitise (puurkaev) rajamiseks Sinihaldja, Sõmeru küla, Kiili vald.

Vallavalitsuse korraldus nr 15 Kasutusloa väljastamine ehitistele (üksikelamu ja abihoone) Kasteheina 27, Kangru alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 16 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Välja, Paekna küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 17 Kasutusloa väljastamine ehitisele (kahe korteriga elamu) Lehise põik 9, Kiili alev.

KESKKONNA- JA MAAKÜSIMUSED

20. DETSEMBER 2016

Vallavalitsuse korraldus nr 661 Õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamine, Allika A-110.

Vallavalitsuse korraldus nr 662 Lepatriinu katastriüksuse sihtotstarbe määramine.

Vallavalitsuse korraldus nr 663 Mesila katastriüksuse sihtotstarbe määramine.

3. JAANUAR 2017

Vallavalitsuse korraldus 3 Kinnistu ostueesõigusest loobumine, Koppelasa, Koppelar, Koppelnurme, Koppelmanni, Koppelnidu.

10. JAANUAR 2017

Vallavalitsuse korraldus nr 7 Kiili Vallavalitsuse 17.08.1998 korralduse nr 484 “Aiandusühistu ringi piiri kinnitamine ja katastriüksuste moodustamine” muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 8 Nõusoleku andmine vee erikasutuseks, Metsailu OÜ.

Vallavalitsuse korraldus nr 9 Arvamuse andmine jäätmeloa taotlusele, OÜ KALREM.

17. JAANUAR 2017

Vallavalitsuse korraldus nr 18 Nabala tee 4 ja 4b katastriüksuste liitmine.

MUUD KÜSIMUSED

20. DETSEMBER 2016

Vallavalitsuse määrus nr 7 Kiili valla eelarvest makstavate toetuste suuruste kinnitamine.

NB! OTSUSTE TÄISTEKSTIDE JA LISADEGA SAAB TUTVUDA KIILI VALLAVALITSUSES, NABALA TEE 2A, KIILI ALEV

**Tule meie toimekasse
Kiili postkontori meeskonda
KLIENDITEENINDAJAKS**

Sinu ülesandeks on klientide säsasilmne teenindamine. Töö toimub graafiku alusel vastavalt postkontori lahtiolekuaegadele (E, T, R 11.00–18.00; K, N 12.00–19.00).

Lisainfo telefonil 53460578.

Kandideerimiseks saada oma CV aadressile cv@omniva.ee.

Kiili vallavalitsus teatab

Lähtudes Kiili Vallavolikogu 21.08.2014 otsusest nr 24 ja Kiili Vallavolikogu 23.10.2014 otsusest nr 28 müüb Kiili Vallavalitsus avalikul kirjalikul enampakkumisel kinnistu:

Kurna tee 16a, Kiili alev, kinnistu registriora nr: 13886602
katastritunnus: 30401:001:2016
suurus: 3362 m², sihtotstarve: tootmismaa

Enampakkumise alghind 20 000.- eurot
Tagatisraha 2 000.- eurot

Lisainfo: kinnistu asub endises loomakasvatusekompleksis Kiili alevis Tallinna ringteest 3,5 km kaugusel. Kinnistul on kehtiv detailplaneering kuid puudub ehitusõigus.

Enampakkumine viiakse läbi vastavalt Kiili Vallavolikogu poolt kinnitatud vallavara valdamise, kasutamise ja käsutamise korrale. Tagatisraha peab olema laekunud Kiili Vallavalitsuse arvelduskontole nr EE142200001120218700 Swedpangas või nr EE211010052030588006 SEB pangas hiljemalt üks päev enne pakumise esitamist.

Pakkumine tuleb esitada digiallkirjastatult elektrooniliselt aadressile info@kiilivald.ee 10.02.2017 kella 11.30-ks.

Pakkumine peab sisaldama:

- füüsilise isiku puhul pakkuja nime, isikukoodi, elukohta, kontakttelefoni;
- juriidilise isiku puhul registriora kehtivat koopiat, otsust avalikul kirjalikul enampakkumisel osalemiseks kehtestatud tingimustel;
- notariaalselt tõestatud volikirja esindajale volituste andmiseks (ei ole vajalik, kui esindaja on kantud registrikaardile);
- nõusolekut müüdava vara ostmiseks enampakkumisel kehtestatud tingimustel;
- millisele objektile pakkumine esitatakse;
- sõnade ja numbritega kirjutatud arvulist pakumise summat, pakumise tegemise kuupäeva, pakumise esitaja allkirja.

Koos pakumisega esitada maksekorralduse koopia tagatisraha tasumise kohta või tagasivõtmatu pangagarantii. Tagatisraha arvestatakse pakumise võitjal ostu-müügisumma katteks, teistele osavõtjatele tagatisraha tagastatakse.

Ostuhind tasutakse täies mahus enne ostu-müügilepingu sõlmimist. Tasumiseks loetakse raha laekumist Kiili Vallavalitsuse arvelduskontole. Ostu-müügilepingu sõlmimise kulud (sh notariaalsed) ning kinnistusraamatusse kandmisega seotud kulud tasub ostja.

Kui parima pakumise teinud isik ei ole kolme nädala jooksul arvates tulemuste kinnitamisest ilmunud lepingut sõlmima, on müügi otsustajal õigus tühistada enampakkumise tulemus ja korraldada uus enampakkumine. Sel juhul enampakkumise võitja poolt sisemaksitud tagatisraha ei tagastata või realiseeritakse tema poolt esitatud tagastamatu pangagarantii.

Info varaga tutvumise võimaluste kohta telefonil 679 0260 või e-aadressil info@kiilivald.ee.

BESTKOP Info ja tellimine
gsm 5378 5222
www.bestkop.ee

**tõstetööd, kaevetööd, lumekoristustööd
pinnasetööd, laadimistööd
hüdrovasaratööd (ROXON)**

Kopp-laadur JCB 4 CX teenused

OÜ Reinpaul vajab puiduhakkurile (JENZ Hem 582) operaatorit!

- Vajalik eelnev metsatõstukiga töötamise kogemus ja C-kategooria juhuluba.
- Töö vahetustega, 6 tööl 6 vaba.
- Kasuks tuleb eelnev töökogemus, hea suhtlemisoskus (ka vene keeles).
- Omalt poolt pakume huvitavat ja tasuvat tööd, kaasaegset tehnikat ja paindlike töötingimusi.
- CV saada aadressil kaido@reinpaul.ee.

**OTSIME
KLIENDITEENINDAJAT
JÜRI
TEENINDUSJAAMA**

**PAKUME HUVITAVAT JA MITMEKESIST TÖÖD
EESTI SUURIMA KÜTUSTE JAEMUÜJA JUURES.**

Kui sulle meeldib klienditeenindus ja müügiteenust, valdad hästi eesti keelt ning oled positiivne ja suhtlemisvalmis, SIIS VÕTA MEIEGA ÜHENDUST AADRESSIL PERSONAL@OLEREX.EE

OLEREX

VILJANDI
windows • doors

- siseuksed
- välisüksed
- tuletõkkeuksed
- aknad
- lukud ja lukutariivid

www.uksedlukud.ee
51 08 080

Tule, külasta uut uksealangi Tallinna piiril!
Allika tee 14, Peetri alevik
Selle reklaamiga kogu tellimus -5%

**AKTSIASELTS
K.U.MELL**

MÜÜB
LIIVA
KRUUSA
KILLUSTIKKU
SÕELUTUD MULDA

**Transpordivõimalus
Täpsemalt
telefonil 5648 3838
ja kodulehel
www.mell.ee**

Olete mõelnud oma kinnisvara müügile?
Või pigem soovite osta uut?

Anne-Jana Prantsuzova
maakler
+372 529 3505
anne-jana.prantsuzova@pindi.ee
tsalake oma kinnisvara-
mure asjatundjale!

PINDI
KINNISVARA

**HEAD
UUDISED
KIIRELT
KÄTTE**
www.harjuelu.ee

facebook

Jälgi meid ka FBs
Harju Elu

TALLINNA KÜTTELADU

PUITBRIKETT al.119.-
PELLETID al.189.-
TURBABRIKETT al.109.-
KIVISÜSI al.189.-
KAMINAPUUD ja
KÜTTEKLOTSID al.2.50

Tel 66 00 190, 51 36 999.
Pämu mnt 139E/7, Tallinn. www.kutteleadu.ee

ERAKUULUTUSED

Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, 24 h. Vt ka ennustus.ee

Katused, fassaadid, üldehitus- ja viimistlustööd. Tel 5352 9416, ehitus@miltongrupp.ee

Korstnapühkija teenused. Tellimine tel 5877 1665, info@puhaskolle.ee. www.puhaskolle.ee

Korstnapühkija teenused ja eksperthinangud. OÜ Potipoiss, tel 5807 2581, info@potipoiss.ee

Müüa kandiline puitbrikett 960 kg alus 149 €. Pelletigraanul 990 kg alus 185 €. Kojuvedu hinnas. Tel 5891 5954

Müüa kütte- ja kaminapuid, lahtiselt ja võrgus, klotsid ja tulehakatuse 40 l võrgus ja saepuru, tel 501 8594, kaminapuu.ee

Müüa pellet Premium 8 ja 6 mm 175 eurot / 960 kg, suur valik puitbrikette, lepp ja kask kotis. Laost müüme ka paki kaup. Tel 5692 4924, 637 9411, www.leilibrikett.ee

Müüa võrkkotis kuivad kaminapuid, 30 cm pikad, 40 l kotid. Lepp 2,30 € kott. Kask 2,60 € kott. Kohale toomine alates 30 kotist. Tel 5554 1628

Ohtlike puude aastaringne raie-, hooldus- ja saetööd. Katuserennide puhastus. Tel 5551 2104, www.puuhooldaja.ee

Ostan parima hinnaga ümmarguste või ovaalsete kividega merevaigust kaelakee. Aus kaup ja raha kohe kätte. Helista julgelt! Tel 5871 0351

Ostan seisma jäänud firma. Tel 5808 8088

Otsime TIG-keevitajat Luigele. Vajadusel väljaõpe. Tel +372 5347 5321

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee

Sõidukite kokkuost, ostame kokku igas seisukorras sõiduautosid, busse. Saada enda pakumine www.variki.ee või telefoni teel 5559 0843

“Süstime seinad soojaks” ja tuulepidavaks termovahuga. Soojuskonsultatsioon ja Thermi termograafia. www.therm.ee, tel 5660 6010

Telli Eesti lipud, vimplid, vardad ja vardahoidjad e-poest www.lipuvabrik.ee. Kaup kätte 24 tunni / 1 tööpäevaga!

Tuleohutusaudit. Küttesüsteemi ekspertiis. Kasutusload. Tulipunane OÜ, tel 620 0542, info@tulipunane.ee, www.tulipunane.ee

Vene keele eraõpetaja annab vene keele eratunde algkooli ja põhikooli õpilastele Kiili vallas (TLÜ bakalaureusekraad). Info tel 5562 1462, e-mail nadezda_orehova@mail.ru